

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра теорії та методики музичного мистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
" 04 " 2018 р.
О.Б. Жильцов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНА ПЕДАГОГІКА

для студентів

Спеціальності : 025 Музичне мистецтво
Освітній рівень: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Освітня програма: 025.00.02 Сольний спів

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02130554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1312/18
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 20 18 р.

Київ-2018

Розробники:

Тадеуш О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Викладачі: Тадеуш О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від «30» серпня 2018 року № 17

Завідувач кафедри _____ О.М.Олексюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми: 025.00.02

Сольний спів

«___» _____ 20__ р.

Гарант освітньої програми 025.00.02 Сольний спів

Заслужений діяч мистецтв України, доцент _____ О. П. Петрикова

Підпис

Робочу програму перевірено

«___» _____ 20__ р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ Підпис

А.О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» _____ 20__ р., протокол № _____

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» _____ 20__ р., протокол № _____

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» _____ 20__ р., протокол № _____

На 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «___» _____ 20__ р., протокол № _____

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра теорії та методики музичного мистецтва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

_____ О.Б. Жильцов
" ____ " _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНА ПЕДАГОГІКА

для студентів

Спеціальності : 025 Музичне мистецтво
Освітній рівень: перший (бакалаврський)
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Освітня програма: 025.00.02 Сольний спів

Київ-2018

Розробники:

Тадеуш О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Викладачі: Тадеуш О.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від «30» серпня 2018 року № 17

Завідувач кафедри _____ О.М.Олексюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми: 025.00.02

Сольний спів

«___» _____ 20__р.

Гарант освітньої програми 025.00.02 Сольний спів

Заслужений діяч мистецтв України, доцент _____ О. П. Петрикова
Підпис

Робочу програму перевірено

«___» _____ 20__р.

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ А.О. Таранник
Підпис

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20__р., протокол №_____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20__р., протокол №_____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20__р., протокол №_____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____), «___» _____ 20__р., протокол №_____
(підпис) (ПІБ)

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ.....	5
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	8
6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ.....	14
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів.....	14
6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання ..	15
6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.....	17
6.4. Шкала відповідності оцінок.....	19
7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ.....	20
8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА.....	21

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів, годин	2 /60	
Курс	3	-
Семестр	6	-
Кількість змістових модулів за розподілом:	2	
Обсяг кредитів	2	-
Обсяг годин у тому числі:	60	-
аудиторні	28	-
модульний контроль	4	-
семестровий контроль	-	-
самостійна робота	28	-
Форма семестрового контролю	-	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів знання основ теорії і методики музичного навчання і виховання:

- виховати основи професійного мислення студентів;
- розвинути самостійність мислення і потребу в самоосвіті і саморозвитку;
- оволодіти різноманітними видами професійно-творчої діяльності.

Завдання навчальної дисципліни навчити студентів:

- планувати музичні заняття на основі знань організаційно-методичних особливостей навчального процесу;
- моделювати урок музики як урок мистецтва;
- добирати музично-дидактичний матеріал згідно навчально-виховних завдань уроку;
- вміло застосовувати одну із запропонованих методик;
- використовувати основні методи та прийоми музичного навчання у різноманітних видах музичної діяльності;
- аналізувати наукову та музично-методичну літературу і використовувати на отримані знання на практиці.

3.РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Програмні результати:

- сформованість світогляду, активної громадянської позиції, загальної культури;
- уміння аналізувати й інтерпретувати соціальні та культурно-мистецькі явища і процеси, аргументувати власні оцінні судження;
- знання теорії та методології музичної освіти;
- здатність до самостійного наукового пошуку в галузі музичної педагогіки та мистецтвознавства;
- здатність до самореалізації та розкриття особистісного творчого потенціалу, професійного лідерства та успіху, самоосвіти і самовдосконалення.

У результаті вивчення курсу студент формує такі **програмні компетентності**:

Загальні:

Світоглядна: наявність ціннісно-орієнтаційної позиції. Загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів. Розуміння значущості для власного розвитку історичного досвіду людства. Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії. Збереження національних духовних традицій. Розуміння переваг здорового способу життя та прийняття їх як власних цінностей.

Громадянська: здатність до реалізації прав і обов'язків громадянина України. Здатність робити свідомий соціальний вибір та застосовувати демократичні технології прийняття рішень. Повага до Батьківщини, народу, держави, її символіки, традицій, мови.

Уміння діяти із соціальною відповідальністю та громадською свідомістю.

Комунікативна: здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати у команді. Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.

Інформаційна: здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань. Здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.

Методологічна: здатність визначити малодосліджені аспекти у професійній галузі, які є актуальними для розвитку педагогічної науки і мистецтвознавства. Розуміння методології освіти. Володіння методологією науково-педагогічного дослідження, дотримання логіки наукового пошуку через раціональне застосування методологічних підходів, методів і засобів.

Самоосвітня: здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного

творчого потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху.

Фахові:

Управлінська: готовність виконувати організаційну, координаційну та регуляторну функції керівника навчально-дослідного або музично-творчого проекту. Здатність до управлінської діяльності на рівні музичного колективу (хору, оркестру, ансамблю), академічної групи, кафедри, факультету, інституту з дотриманням принципів корпоративної культури.

Художньо-естетична: сформованість системи художньо-естетичних, мистецтвознавчих та культурологічних знань. Здатність аналізувати, оцінювати й інтерпретувати культурні явища різних епох, мистецькі твори різних стилів, жанрів і форм, уміння висловлювати й аргументувати власні оцінні судження і позиції.

Психолого-педагогічна: готовність виконувати функції викладача.. Володіння базовими знаннями з музичної педагогіки та вміння їх реалізувати у навчальній і професійній діяльності. Розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки.

Вокально-педагогічна: Володіння методикою викладання вокалу. Розуміння принципів побудови навчальної програми з вокалу/сольного співу для навчальних закладів. Здатність правильно визначити тип співацького голосу з дотриманням принципів класифікації співацьких голосів. Знання вокально-педагогічного репертуару, здатність правильно його підібрати для учнів з різними типами співацьких голосів та різним рівнем музичних здібностей. Володіння методами постановки голосу, розвитку вокальної техніки і культури співацького звуку. Володіння методикою роботи над вокальними вправами, вокалізами, вокальними творами різної форми, жанру, стилю. Здатність застосовувати ефективні й педагогічно доцільні форми, методи й засоби навчання та спрямувати їх на розвиток творчого потенціалу учня-вокаліста.

Інструментально-педагогічна: здатність застосовувати інструментально-виконавські уміння у навчальній, педагогічній та концертно-виконавській діяльності. Знання інструментально-педагогічного репертуару та володіння методами роботи над творами різної форми, жанру, стилю.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт							
	Аудиторна:							Курсовий проєкт
	Усього	Лекцій	Семінарські	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота	Семестровий контроль	
Змістовий модуль I. Музична педагогіка як галузь гуманітарного знання								
Тема 1. Сутність музичної педагогіки та її основні категорії	4	2	2			4		
Тема 2. Методологічні основи музичної педагогіки	4	2	2			4		
Тема 3. Зв'язок музичної педагогіки з іншими науками	2	2				4		
Тема 4. Сучасні тенденції розвитку музичної освіти	6	2	2		2	4		
Модульний контроль	2							
Разом:	18	8	6		2	16		
Змістовий модуль 2. Історичні етапи розвитку світової і вітчизняної музичної педагогіки								
Тема 1. Етапи розвитку західноєвропейської музичної педагогіки від зародження до кінця XIX ст	4	2	2			4		
Тема 2. Найвідоміші системи виховання XVIII-XX ст.	4	2	2			4		
Тема 3. Становлення та розвиток музичної педагогіки в Україні	4	2	2			4		
Модульний контроль	2							
Семестровий контроль								
Разом	14	6	6			12		
Разом за 4-й семестр:	32	14	12		2	28		

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I. Музична педагогіка як галузь гуманітарного знання

Тема 1. Сутність музичної педагогіки та її основні категорії

Музика як вид мистецтва і предмет виховання. Музичне мистецтво у розвитку емоційної, інтелектуальної та вольової сфер особистості. Музичне сприйняття як основа музичного виховання особистості. Музичне виховання як важливий чинник духовного, громадянського і творчого пробудження людини, як необхідна складова естетичного виховання у всебічному розвитку особистості дитини.

Музична педагогіка як складова загальної педагогіки і як окрема галузь знань, яка має свій науковий простір, об'єкт і предмет дослідження.

Музична педагогіка вивчає завдання, зміст, організацію, форми і методи музичного навчання і виховання підростаючого покоління і спрямована на пізнання закономірностей і принципів впливу музики на формування особистості дитини.

Основні категорії музичної педагогіки: музичне навчання, музичне виховання, музичний розвиток, музична освіта. Зв'язок музичної педагогіки з іншими науками (філософія, психологія, естетика, мистецтвознавство). Особливості музичної педагогіки в її гуманістичній спрямованості, посиленні комунікативних основ, «діалогічності».

Найголовніші завдання сучасної музичної педагогіки в поглибленні інноваційної спрямованості музичної освіти, в пошуку моделей музичного виховання, адекватних сьогоденній культурі і цивілізації.

Література основна: 4,6,8,10,11

Література додаткова: 1,2,12,15,21,26

Тема 2. Методологічні основи музичної педагогіки

Загальне поняття методології. **Методологія** (гр. *methodos* – метод, *logos* – вчення) як вчення про науковий метод пізнання, як система самих методів, тобто основних підходів і прийомів дослідження, що застосовуються в певній науці.

Три рівні методології: філософський, загальнонауковий і частково-науковий. Методологія забезпечує наукове пізнання методами і прийомами розумової діяльності через вивірені й апробовані правила, форми, вимоги розумової і практичної діяльності, що відбивають властивості та зв'язки реального світу.

Наукові підходи в музичній педагогіці: системний, феноменологічний, синергетичний, герменевтичний.

Методологічні принципи музичної педагогіки: особистісний, діяльнісний, полісуб'єктний, культурологічний, етнопедагогічний,

антропологічний.

Загальні методи наукового педагогічного дослідження в музичній педагогіці: емпіричні методи педагогічного дослідження (спостереження, опитування, тестування, рейтинг, педагогічний експеримент), методи теоретичного дослідження (вивчення наукової літератури, аналіз, синтез, класифікація, порівняння, моделювання, узагальнення та ін.), математичні методи (реєстрація, ранжування, шкалування, математичний аналіз).

Важливість методологічної культури сучасних фахівців сфери науки і освіти в умовах найскладніших трансформацій сучасного суспільства, непередбачених змін, приголомшуючих відкриттів і глобальних суперечностей.

Література основна: 1,4,6,8,11

Література додаткова: 1,2,12,14,15

Тема 3. Зв'язок музичної педагогіки з іншими науками

Музична педагогіка і філософія. Естетичний потенціал мистецтва. Взаємозв'язок сучасної музичної педагогіки і філософії. Музикознавство та музична педагогіка. Психологія та музична педагогіка.

Література основна: 1,4,6,8,11

Література додаткова: 1,2,12,14,15

Тема 4. Сучасні тенденції розвитку музичної освіти.

Основні тенденції розвитку музичної освіти: інтеграція вітчизняної музичної освіти в європейський освітній простір; впровадження особистісно орієнтованого підходу; забезпечення інтересу до музичного виконавства, як найактивнішої форми співтворчості в мистецтві; реалізація розвивального потенціалу, індивідуального підходу; використання в змістовній структурі музичної освіти поліхудожніх та культурологічних компонентів; зорієнтованість у професійній діяльності на українські традиції; впровадження комп'ютерних технологій як одного із змістовних компонентів підготовки фахівців. Принципи гуманізації, фундаменталізації, гуманітаризації, національної спрямованості, безперервності музичної освіти, відкритість системи музичного навчання.

Література основна: 1,4,6,8,11

Література додаткова: 1,2,12,14,15

Змістовий модуль II.

Історичні етапи розвитку світової і вітчизняної музичної педагогіки

Тема 1. Етапи розвитку західноєвропейської музичної педагогіки від зародження до кінця XIX століття

Музично-естетичне виховання періоду античності: триєдність «мусичних мистецтв» (танець, поезія, музика) і розвиток людини. Музика в контексті естетико-педагогічної думки Давньої Греції. Видатні давньогрецькі мислителі (Піфагор, Сократ, Платон, Аристотель) про магічну силу впливу музики, її здатності пробуджувати прагнення до кращого, про необхідність використання музичного мистецтва як предмета виховання.

Релігійні ідеали і середньовічна культура. Домінування церкви у всіх сферах культурного життя. Музичний символ середньовіччя – унісонний хоровий спів. Діяльність реформатора музичної освіти Середньовіччя Гвідо д'Ареццо.

Всебічно гармонійно розвинута і освічена людина як ідеал «універсального митця» у період Ренесансу. Розквіт мистецтв, поява нових жанрів (мотет, мадригал, балада, опера тощо). Діяльність співацьких шкіл при католицьких храмах (метризи), поява «консерваторій» як сирітських притулків для музично обдарованих дітей.

Ідеал ділової освіченої людини та роль естетичного виховання за доби Просвітництва. Естетичні погляди філософів-просвітителів (І.Кант, Г.Гегель, Ф.Шиллер).

Література основна: 5,6,8,10,11

Література додаткова: 3,11,12,21,

Тема 2. Найвідоміші системи виховання XVIII-XX ст.

Музика та мистецтво у педагогічних теоріях XVIII-XIX ст. Демократизація музичного виховання з появою цифрового нотопису. Цифрова система навчання музики, започаткована французьким вчителем музики і математики П.Галеном. Цифрова методика хорового співу Е.Шеве. Трактування музики як суттєвого предмета «серйозної школи». Значення мистецтва у всебічному і гармонійному розвитку дітей.

Діяльність швейцарського педагога І. Песталоцці та англійського педагога Дж. Кервена. Значення методу Тонік Соль-фа навчання музики як першої систематичної школи хорового співу.

Література основна: 5,6,8,10,11

Література додаткова: 3,11,12,21,

Тема 3. Становлення та розвиток музичної педагогіки в Україні

Періодизація розвитку педагогічної освіти в Україні згідно концепції О.Сухомлинської:

I період – **Київська Русь**. Освіта візантійсько-слов'янського характеру як відображення релігійно-міфологічної картини світу східних слов'ян. Доступність освіти. Церковний хоровий спів як основна форма музичного навчання.

II період – **Слов'янське Відродження**. Музичне навчання в церковно-приходських, латинських, протестантських школах. Острозька протестантська школа – осередок українського просвітництва. Братський рух та вивчення музики в братських школах.

III період – **Українське бароко**. Творчий характер музичної освіти в Києво-Могилянській академії. Партесний і кантовий спів як найпоширеніші форми студентської творчості в Києво-Могилянській академії. «Грамматика мусикійська» М. Дилецького. Музичне виховання в просвітницькій діяльності Г.Сковороди. Особливості музичного виховання в козацьких школах. Музичне виховання в Петербурзьких співацьких капелах. Найвідоміші вихованці з України школи Придворної капели: Д. Бортнянський, Г. Сковорода, Г. Головня, М. Березовський та ін.

IV період – **Народний етап**. Народна музика – головний чинник становлення композиторської школи та національної системи музичної освіти. Становлення вітчизняної фольклористики. Новаторська музично-педагогічна діяльність українських композиторів (І. Воробкевича, Ф. Колесси, М. Леонтовича, М. Лисенко, С. Людкевича, Я. Степового, К. Стеценка та ін.)

V період – **Становлення національної системи освіти**. Уроки слухання музики Б. Яворського. Музично-педагогічна діяльність В. та С. Шацьких. Музично-педагогічні пошуки Б. Асаф'єва, їх значення на становлення музичної освіти. Нове розуміння уроку музики: застосування високохудожніх творів, введення нових видів діяльності (слухання музики, рухи під музику, дитяча творчість).

VI період – **Музично-педагогічна думка в період радянської ідеології**. 20-30-ті роки ХХ ст. – спроба побудови національної школи на основі комуністичної ідеології; 30-50-ті роки – криза національної освіти. Праця Б. Теплова «Психологія музичних здібностей». Методика музичного виховання Н. Гродзенської. Педагогічна діяльність В. Сухомлинського. Програма «Музика» для загальноосвітньої школи Д. Кабалевського.

Сучасний етап розвитку педагогічної думки в Україні почався із набуттям Україною державної незалежності (1991 р.).

Пошук нових моделей музичного навчання, адекватних сучасному стану культури і цивілізації. Діяльність вітчизняних науковців, які створювали музичну педагогіку як похідну від загальної (Г. Падалка, Л. Коваль, О. Ростовський, О. Рудницька, О. Олексюк, В. Дряпіка, О. Щолокова та ін.).

Пріоритетні тенденції розвитку музичної освіти XXI ст.: гуманізація, фундаменталізація, національна спрямованість, перехід від інформативних до активних методів музичного навчання, створення умов для творчої самореалізації, безперервність музичної освіти, відкритість системи музичної освіти.

Література основна: 2,5,6,8,10,11

Література додаткова: 9,21,22,23,26,29

Змістовий модуль 1. Музична педагогіка як галузь гуманітарного знання

Семінарське заняття № 1 (2 год.)

Тема 1. Сутність музичної педагогіки та її основні категорії

1. Музична педагогіка як складова загальної педагогіки і як окрема галузь знань.
2. Основні категорії музичної педагогіки: музичне навчання, музичне виховання, музичний розвиток, музична освіта.
3. Зв'язок музичної педагогіки з іншими науками (філософія, психологія, естетика, мистецтвознавство).
4. Особливості та завдання сучасної музичної педагогіки.

Література до теми 2.

Семінарське заняття № 2 (2 год.)

Тема 2. Методологічні основи музичної педагогіки

1. Визначити сутність системного та феноменологічного наукових підходів в музичній педагогіці.
2. Розкрити зміст синергетичного та герменевтичного підходів.
3. Охарактеризувати особистісний та діяльнісний методологічні принципи музичної педагогіки.
4. Розкрити та проаналізувати полісуб'єктний, культурологічний, етнопедагогічний, антропологічний методологічні принципи музичної педагогіки.
5. Визначити доцільність застосування загальних, емпіричних та математичних методів наукового педагогічного дослідження в музичній педагогіці.

Література до теми 2.

Семінарське заняття № 3 (2 год.)

Тема 4. Сучасні тенденції розвитку музичної освіти.

1. Розкрити зміст основних тенденцій розвитку музичної освіти.
2. Визначити значимість впровадження особистісно орієнтованого та індивідуального підходів.
3. Проаналізувати принципи гуманізації, фундаменталізації,

гуманітаризації.

4. Визначити сутність принципів національної спрямованості, безперервність музичної освіти, відкритість системи музичного навчання.

Література до теми 4.

Лабораторне заняття № 1 (2 год.)

Тема 4. Сучасні тенденції розвитку музичної освіти.

1. Проаналізувати та обґрунтувати зміст основних тенденцій розвитку музичної освіти.
5. Визначити значимість впровадження особистісно орієнтованого та індивідуального підходів та назвати конкретні приклади застосування.
6. Проаналізувати принципи гуманізації, фундаменталізації, гуманітаризації та охарактеризувати їх специфіку.
7. Визначити сутність принципів національної спрямованості, безперервність музичної освіти, відкритість системи музичного навчання та доцільність застосування.

Література до теми 4.

Змістовий модуль 2. Історичні етапи розвитку світової і вітчизняної музичної педагогіки

Семінарське заняття № 1 (2 год.)

Тема 1. Етапи розвитку західноєвропейської музичної педагогіки від зародження до кінця XX ст.

1. Проаналізувати погляди античних філософів (Сократ, Платон, Арістотель) про морально-естетичну природу мистецтва.
2. Розкрити значення реформи Гвідо д'Ареццо для подальшого розвитку професійної музичної освіти.
3. Обґрунтувати важливість гуманістичних ідеалів доби Відродження у формуванні всебічно розвинутої людини.
4. Проаналізувати думки представників німецької класичної філософії (І. Кант, Г. Гегель, Ф. Шиллер) щодо зіставлення морального й естетичного в мистецтві.
5. Розкрити значущість музичного виховання на межі XVIII-XIX ст. на прикладі педагогічної діяльності Й. Песталоцці.

Література до теми 1.

Семінарське заняття № 2 (2 год.)

Тема 2. Найвідоміші системи виховання XIX-XX ст.

1. Музика та мистецтво у педагогічних теоріях XVIII-XIX ст.

2. Цифрова система навчання музики за П.Галеном.
3. Цифрова методика хорового співу Е.Шеве.
4. Проаналізувати діяльність швейцарського педагога І. Песталоцці та англійського педагога Дж. Кервена.
5. Значення методу Тонік Соль-фа навчання музики як першої систематичної школи хорового співу.

Література до теми 2

Семінарське заняття № 3 (2 год.)

Тема 3 Становлення та розвиток музичної освіти в Україні

1. Проаналізувати періодизацію становлення та розвитку музичної педагогіки в Україні (О. Сухомлинська).
2. Визначити концептуальну спрямованість музичної освіти Києво-Могилянської академії.
3. Розкрити практичне значення "Граматики мусикійської" М. Дилецького.
4. Проаналізувати музично-педагогічну діяльність Б. Яворського, Б. Асаф'єва, В. Шацької та С. Шацьких та ін. на початку ХХ ст.

Література до теми 3

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Види діяльності студента	Модуль 1			Модуль 2	
	Макс.кільк.балів одиницю	Кількість одиниць	Максимальні кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	4	4	3	3
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3
Відвідування лабораторних занять	1	1	1	-	-
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30
Робота на лабораторному занятті	10	1	10	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	4	20	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Разом	169	-	93	-	76
Розрахунок коефіцієнта: 1,6					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Література	Академічний контроль	Бали
Модуль I. Музична педагогіка як галузь гуманітарного знання					
Тема 1.	1. Визначити завдання, зміст, організацію, форми і методи музичного навчання і виховання. 2. Охарактеризувати основні категорії музичної педагогіки: музичне навчання, музичне виховання, музичний розвиток, музична освіта.	4 год.	Див. літературу до теми	Контроль під час семінарських занять, підготовка повідомлень.	5
Тема 2.	1. Проаналізувати наукові підходи, що становлять методологічну основу музичної педагогіки. 2. Визначити методологічні принципи музичної педагогіки. 3. Обґрунтувати методи дослідження в галузі музичної педагогіки.	4 год.	Див. літературу до теми	Контроль на семінарському занятті, підготовка повідомлень.	5
Тема 3.	1. Обґрунтувати зв'язок музичної педагогіки з іншими науками (філософія, психологія, естетика, мистецтвознавство). 2. Визначити особливості музичної педагогіки в її гуманістичній спрямованості.	4 год.	Див. літературу до теми	Контроль на семінарському занятті, підготовка повідомлень.	5
Тема 4.	1. Розкрити зміст основних тенденцій розвитку музичної освіти. 2. Визначити значимість впровадження особистісно орієнтованого та індивідуального підходів. 3. Проаналізувати принципи гуманізації, фундаменталізації, гуманітаризації. 4. Визначити сутність принципів національної спрямованості, безперервність музичної освіти, відкритість системи музичного навчання.	4 год.	Див. літературу до теми	Контроль на семінарському занятті, підготовка повідомлень.	5
Модуль II. Історичні етапи розвитку світової та вітчизняної музичної педагогіки					
Тема 1.	1. Розкрити основні тенденції розвитку західноєвропейського музичного виховання у XX ст. 2. Проаналізувати основні положення методичних систем К. Орфа, З. Кодая, Б. Трічкова і Р. Штейнера (вальдорфська педагогіка). 3. Навести приклади використання методу імпровізації на уроках музики за системою одного з зарубіжних музикантів-педагогів	4 год.	Див. літературу до теми	Контроль під час семінарських занять, підготовка повідомлень.	5
Тема 2.	1. Проаналізувати думки видатних педагогів XX ст. (Б. Асаф'єв, Н. Гродзенська, В. та С. Шацькі,	4 год.	Див. літературу до теми	Підготовка повідомлень. Контроль на	5

	Д. Кабалецький) щодо основних принципів навчання музики в школі. 2.Розкрити важливість застосування принципів індивідуального підходу та активності в музичній педагогіці			семінарському занятті.	
Тема 3.	1.Проаналізувати періодизацію становлення та розвитку музичної педагогіки в Україні, запропонованою О. Сухомлинською. 2.Визначити концептуальну спрямованість музичної освіти Києво-Могилянської академії. 3.Розкрити практичне значення «Граматики мусикійської» М. Дилецького. Проаналізувати музично-педагогічну діяльність Б. Яворського, Б. Асаф'єва та ін.	4 год.	Див. літературу до теми	Контроль під час семінарських занять, підготовка повідомлень.	5

Знання студентів оцінюється з самостійної роботи за наступними критеріями:

Максимальна кількість балів	Критерії оцінювання
5	Студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу; застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, методами та методиками музичної педагогіки; демонструє вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання педагогічних ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.
4	Студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних завдань з музичної педагогіки; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "відмінно", при наявності незначних помилок або не зовсім повних висновків за одержаними результатами. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
3	Студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконаливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань;
2	Студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється як підсумок роботи студента протягом вивчення модуля за результатами засвоєння теоретичного та практичного матеріалу з дисципліни та виконання студентом інших видів навчальної роботи, передбаченої змістом модуля, а саме – письмової контрольної роботи.

Модульна контрольна робота №1

1. Музична педагогіка як складова загальної педагогіки і як окрема галузь знань
2. Основні категорії музичної педагогіки: музичне навчання, музичне виховання, музичний розвиток, музична освіта.
3. Зв'язок музичної педагогіки з іншими науками (філософія, психологія, естетика, мистецтвознавство).
4. Особливості та завдання сучасної музичної педагогіки.
5. Методологічні основи музичної педагогіки.
6. Визначити сутність системного та феноменологічного наукових підходів в музичній педагогіці.
7. Розкрити зміст синергетичного та герменевтичного підходів.
8. Охарактеризувати особистісний та діяльнісний методологічні принципи музичної педагогіки.
9. Розкрити та проаналізувати полісуб'єктний, культурологічний, етнопедагогічний, антропологічний методологічні принципи музичної педагогіки.
10. Визначити доцільність застосування загальних, емпіричних та математичних методів наукового педагогічного дослідження в музичній педагогіці.
11. Сучасні тенденції розвитку музичної освіти.
12. Розкрити зміст основних тенденцій розвитку музичної освіти.
13. Визначити значимість впровадження особистісно орієнтованого та індивідуального підходів.
14. Проаналізувати принципи гуманізації, фундаменталізації, гуманітаризації.
15. Визначити сутність принципів національної спрямованості, безперервність музичної освіти, відкритість системи музичного навчання.

Модульна контрольна робота 2

1. Проаналізувати погляди античних філософів (Сократ, Платон, Арістотель) про морально-естетичну природу мистецтва.
2. Розкрити значення реформи Гвідо д'Ареццо для подальшого розвитку професійної музичної освіти.

3. Обґрунтувати важливість гуманістичних ідеалів доби Відродження у формуванні всебічно розвинутої людини.
4. Проаналізувати думки представників німецької класичної філософії (І. Кант, Г. Гегель, Ф. Шиллер) щодо зіставлення морального й естетичного в мистецтві.
5. Розкрити значущість музичного виховання на межі XVIII-XIX ст. на прикладі педагогічної діяльності Й. Песталоцці.
6. Музика та мистецтво у педагогічних теоріях XVIII-XIX ст.
7. Цифрова система навчання музики за П.Галеном.
8. Цифрова методика хорового співу Е.Шеве.
9. Проаналізувати діяльність швейцарського педагога І. Песталоцці та англійського педагога Дж. Кервена.
10. Значення методу Тонік Соль-фа навчання музики як першої систематичної школи хорового співу.
11. Проаналізувати періодизацію становлення та розвитку музичної педагогіки в Україні (О. Сухомлинська).
12. Визначити концептуальну спрямованість музичної освіти Києво-Могилянської академії.
13. Розкрити практичне значення "Граматики мусикійської" М. Дилецького.
14. Проаналізувати музично-педагогічну діяльність Б. Яворського, Б. Асаф'єва, В. Шацької та С. Шацьких та ін. на початку ХХ ст.

Критерії оцінювання модульного контролю

21-25 балів - студент глибоко і обґрунтовано розкриває зміст всіх питань модульної контрольної роботи, точно і повно дає визначення термінів і понять, логічно аналізує та оцінює різноманітні явища у галузі мистецтвознавства і музичної педагогіки та їх взаємозв'язки. Виявляє самостійне, творче ставлення до педагогічних ідей, концептуальних положень, підходів та принципів, переконливо аргументує власну позицію. Студент виявляє сформовану здатність до пошуку та використання додаткових джерел і матеріалів; визначення малодосліджених аспектів у професійній галузі, які є актуальними для розвитку педагогічної науки і мистецтвознавства; самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.

16-20 балів - студент обґрунтовує провідні теоретичні положення, класифікує педагогічні ідеї, проявляє власне ставлення до них. Виявляє здатність логічного викладу основних знань та використання засвоєних знань у процесі написання модульної контрольної роботи. Аргументує наведені твердження та висновки, застосовуючи засвоєний теоретичний матеріал. Студент виявляє здатність до пошуку та використання додаткових джерел і матеріалів; визначення малодосліджених аспектів у професійній галузі, які є

актуальними для розвитку педагогічної науки і мистецтвознавства; часткового розуміння методології наукових досліджень.

11-15 балів - студент частково відтворює зміст програмного матеріалу. Фрагментарно висвітлює теоретичні положення, класифікації, концептуальні ідеї, визначає сутність окремих термінів та понять. Нелогічно будує свою відповідь та недостатньо її обґрунтовує. Виявляє поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою, як результат – недостатньо глибоке засвоєння навчального матеріалу та недостатньо розкриті питання модульної контрольної роботи.

0-10 балів - Відповіді студента мають репродуктивний характер. Студент неефективно використовує знання у процесі написання модульної роботи; поверхово викладає програмний матеріал, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Нелогічно будує свою відповідь та недостатньо її обґрунтовує. Студент використовує додаткові джерела і матеріали, запропоновані викладачем; слабо розуміє методологію досліджень, має нечіткі уявлення про категоріальний апарат. Пізнавальна діяльність студента характеризується репродуктивним рівнем, неспроможністю самостійного пошуку.

6.4. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Добре	82-89
Дуже добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

V. Навчально-методична карта дисципліни «Музична педагогіка»

Разом: 32 год.; лекції - 14 год., семінарські заняття – 12 год., лабораторні заняття – 2 год.
самостійна робота - 28 год., підсумковий контроль – 4 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII
Модулі	Змістовий модуль I.				Змістовий модуль II.		
Назва модуля	Музична педагогіка як галузь гуманітарного знання				Історичні етапи розвитку західноєвропейської музичної педагогіки		
Кількість балів за модуль	93 бали				76 балів		
Заняття	1	2	3	4	1	2	3
Теми лекцій (7 балів)	Сутність музичної педагогіки та її основні категорії (1 б.)	Методологічні основи музичної педагогіки (1 б.)	Зв'язок музичної педагогіки з іншими науками (1б)	Сучасні тенденції розвитку музичної освіти (1 б.)	Етапи розвитку західно-європейської музичної педагогіки від зародження до XIX ст.(1б.)	Найвідоміші системи виховання XIX-XX ст.(1б.)	Становлення та розвиток музичної педагогіки в Україні (1 б.)
Теми семінарських занять (66 балів)	Сутність музичної педагогіки та її основні категорії (1+10 б.)	Методологічні основи музичної педагогіки (1+10 б.)		Сучасні тенденції розвитку музичної освіти (1+10 б.)	Етапи розвитку західно-європейської музичної педагогіки від зародження до XIX ст.(1+10б.)	Найвідоміші системи виховання XIX-XX ст.(1+10б.)	Становлення та розвиток музичної педагогіки в Україні (1+10 б.)
Теми лабораторних занять (11 балів)				Сучасні тенденції розвитку музичної освіти (1+10 б.)			
Самостійна робота (35 балів)	5 бали	5 бали	5 бали	5 бали	5 бали	5 бали	5 бали
Поточний контроль (50 балів)	Проміжний модульний контроль 25 балів				Проміжний модульний контроль 25 балів		

Всього балів до екзамену : 169 Коефіцієнт – 1,6

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна (базова)

1. Абдуллин Э. Б. Методология педагогики музыкального образования: учебник для студ. высш. пед. учеб. заведений / Э. Б. Абдуллин. – 3-е изд., испр. и доп. М.: «Издательство Гном», 2010. – 416 с.
2. Горбенко С. С. Історія гуманізації музичної освіти. Навч. посібник за модульно-рейтинговою системою навчання/ С. С. Горбенко. – м. Кам'янець-Подільський: Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2007. – 348 с.
3. Гумінська О. О. Уроки музики в загальноосвітній школі: Методичний посібник/ О. О. Гумінська. – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003. – 104 с.
4. Дмитриева Л. Г. Методика музыкального воспитания в школе: Уч. для студ. сред. пед. учеб. заведений / Л. Г. Дмитриева, Н. М. Черноиваненко. – 3-е изд., стереотип. – М.: Академия, 2000. – 240 с.
5. Масол Л.М. Загальна мистецька освіта: теорія і практика: монографія / Л.М.Масол. – К.: Промінь, 2006. – 432 с.
6. Олексюк О. М. Музична педагогіка: Навч. посібник / О. М. Олексюк. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 248 с.
7. Олексюк О. М. Музично-педагогічний процес у вищій школі / О. М. Олексюк, М. М. Ткач. – К.: Знання України, 2009. – 123 с.
8. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін)/ Г. М. Падалка. – К.: Освіта України, 2010. – 274 с.
9. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник / Е. П. Печерська. – К.: Либідь, 2001. – 272 с.
10. Ростовський О. Я. Теорія і методика музичної освіти: Навч.-метод. Посібник / О. Я. Ростовський. – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2011. – 640 с.
11. Черкасов В. Ф. Теорія і методики музичної освіти [підручник] / Володимир Черкасов – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – 528 с.

Додаткова

1. Алиев Ю. Б. Настольная книга школьного учителя-музыканта / Ю. Б. Алиев. – М.: Валдос, 2000. – 336 с.
2. Арчажникова Л. Г. Методика музыкального воспитания: Уч. Пособие / Л. Г. Арчажникова. – М.: Изд-во. МГЗПИ, 1990. – Ч1. – 50 с.
3. Бонфельд М.Ш. История музыкознания: пособие по курсу «Основы теоретического музыкознания»: учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по специальности «Музыкальное образование»/ М. Ш. Бонфельд. – М.: Изд-во ВЛАДОС ПРЕСС, 2011. – 320 с.

4. Бодалев А. А. Личность и общение / А. А. Бодалев. – М.: Педагогика, 1983. – 272 с.
5. Ветлугіна Н.О. Музичний розвиток дитини / Н.О.Ветлугіна. – К.: Муз. Україна, 1978. – 255 с.
6. Выготский Л. С. Педагогическая психология (Под ред. В.Давыдова) / Л. С. Выготский. – М.: Педагогика, 1991. – 480 с.
7. Головань М.С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду / М.С.Головань // Вища освіта України. – 2008. – №3. – с.23 – 30.
8. Жак Далькроз Е. Ритм и его воспитательное значение для жизни и искусства / Е. Жак-Далькроз. – СПб: Театр и искусство, 1912.
9. Кабалевский Д.Б. Основные принципы и методы экспериментальной программы по музыке для общеобразовательной школы / Д. Б. Кабалевский. – М., 1975.
10. Кирнарская Д. К. Психология музыкальной деятельности. Теория и практика: Уч. пособие для студ. / Д. К. Кирнарская, Н. И. Киященко, К. В. Тарасова. – М.: Академия, 2003. – 237 с.
11. Коменский Я. А. Избранные педагогические сочинения / Я. А. Коменский. – М.: Педагогика, 1982. – Т.1. – 443 с.
12. Крюкова В. В. Музыкальная педагогика / В. В. Крюкова. – Ростов н / Д: Феникс, 2002. – 288 с.
13. Медушевский В. В. О закономерностях и средствах художественного воздействия музыки / В. В. Медушевский. – М.: Искусство, 1976. – 253 с.
14. Методика воспитательной работы: Уч. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений / Л. А. Байкова, Л. К. Гребенкина, О. В. Еремкина и др.; под ред. В. А. Слостенина. – М.: Академия, 2002. – 144 с.
15. Музыкальное образование в школе: Уч. пособие для студентов муз. фак. и отд. высш. и сред. учеб. завед. / Л. В. Школяр, В. А. Школяр, Е. Д. Критская и др.; под ред. Л. В. Школяр. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 232 с.
16. Олексюк О. М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: Навч. посібник / О. М. Олексюк, М. М. Ткач. – К.: Знання України, 2004. – 264 с.
17. Основы педагогического мастерства: Уч. пос. / Под ред. И. А. Зязюна. – К.: Просвещение, 1989. - 302с.
18. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Музика» 1-8 класи/ Марченко Р., Ростовський О., Хлебнікова Л. – К.: Шкільний світ, 2001. – 237 с.
19. Роджерс К. Творчество как усиление себя / К.Роджерс // Вопросы психологии. – 1990. - №1. – С. 164-168.
20. Романець В.А. Психологія творчості: Навч. посібник. 3-тє вид. / В. А. Романець. – К.: Либідь, 2004. – 288 с.

21. Рудницька О. П. Педагогіка загальна та мистецька: Навч. посібник / О. П. Рудницька. – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2005. – 360 с.
22. Сухомлинский В.А. Сердце отдаю детям / В.А.Сухомлинский. – К.: Рад. школа, 1973. – 288 с.
23. Теплов Б.М. Психология музыкальных способностей / Б.М.Теплов. Избр. труды. – В 2-х т. – М., 1983
24. Хуторской А. К. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования / А. К. Хуторской // Народное образование. – 2003. – №2. – С. 48-54
25. Целковников Б. М. Мировоззренческие убеждения педагога-музыканта. Поиск их смысла в диалоге с наукой, искусством и самим собой / Б. М. Целковников. – М., 1998. – 156 с.
26. Шацкая В. Н. Музыкально-эстетическое воспитание детей и юношества / В. Н. Шацкая. – М.: Педагогика, 1975. – 197 с.
27. Шемет О. В. Пространственная организация компетентного ориентированного образовательного процесса в вузе / О. В. Шемет // Педагогика. – 2010. – №6. – С. 40-44.
28. Щербакова А.И. Философия музыки и музыкального образования. Часть 1. Уч. пособие / А.И. Щербакова. – М.: ООО «Учебно-методический издательский центр «ГРАФ-ПРЕСС», 2008. – 256 с.
29. Шульгіна В.Д. Українська музична педагогіка: Підручник / В.Д. Шульгіна. – К.: ДАКККіМ, 2005. – 271 с.
30. Элементарное музыкальное воспитание по системе Карла Орфа / Сост. Л. А. Баренбойм. – М.: Сов. композитор, 1978. – 36.